

Số: 1083 / SGD&ĐT-GDTH

V/v: Hướng dẫn triển khai thực hiện nội dung
giáo dục địa phương cấp tiểu học
từ năm học 2021-2022

Hải Dương, ngày 13 tháng 9 năm 2021

Kính gửi: Phòng Giáo dục và Đào tạo các huyện, thị xã, thành phố

Căn cứ Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26/12/2018 của Bộ trưởng
Bộ Giáo dục và Đào tạo (GDĐT) về Ban hành chương trình giáo dục phổ thông
2018;

Căn cứ Công văn số 3536/BGDDT-GDTH ngày 19/8/2019 của Bộ GDĐT
về hướng dẫn biên soạn, thẩm định nội dung giáo dục của địa phương cấp tiểu học
và tổ chức triển khai thực hiện nội dung giáo dục địa phương cấp tiểu học trong
CTGDPT 2018 và tổ chức thực hiện từ năm học 2020 -2021 (Công văn số
3536/BGDDT-GDTH ngày 19/8/2019); Công văn số số 3036/BGDDT-GDTH
ngày 20/7/2021 của Bộ GDĐT về tăng cường chỉ đạo thực hiện nội dung giáo dục
địa phương cấp tiểu học (Công văn số số 3036/BGDDT-GDTH ngày 20/7/2021),

Sở GDĐT Hải Dương hướng dẫn các phòng GDĐT chỉ đạo các trường tiểu
học, trường tiểu học- trung học cơ sở (sau đây gọi chung là cơ sở giáo dục tiểu
học) triển khai thực hiện một số nội dung cụ thể sau:

1. Mục đích, yêu cầu

- Nội dung giáo dục của địa phương là một bộ phận không thể tách
rời trong thực hiện Chương trình giáo dục phổ thông 2018, nhằm trang bị cho học
sinh những hiểu biết cơ bản về văn hóa, lịch sử, truyền thống, địa lý, kinh tế,
hướng nghiệp, chính trị xã hội, môi trường của địa phương; bồi dưỡng cho học
sinh tình yêu quê hương, ý thức tìm hiểu, gìn giữ, phát huy các giá trị văn hóa của
quê hương, đất nước và vận dụng những điều đã học để góp phần giải quyết những
vấn đề của thực tiễn.

- Nội dung giáo dục của địa phương được tích hợp với các môn học và hoạt
động trải nghiệm; quá trình tổ chức thực hiện cần được lồng ghép trong chương
trình các môn học và hoạt động trải nghiệm; đảm bảo tính thực tiễn, tính khoa học,
tính sư phạm, phù hợp với các đặc điểm tâm lí, trình độ phát triển nhận thức của
học sinh, không gây quá tải cho học sinh.

2. Nội dung giáo dục địa phương cấp tiểu học

Theo CTGDPT 2018, nội dung giáo dục của địa phương cấp tiểu học gồm một số vấn đề cơ bản về:

- Lịch sử hình thành và phát triển, truyền thống quê hương; lễ hội, nghệ thuật truyền thống, di tích lịch sử, danh nhân văn hóa; phong tục, tập quán địa phương.

- Địa lý, dân cư; cảnh quan thiên nhiên, môi trường tự nhiên; ngành nghề, làng nghề truyền thống của địa phương.

- Một số nội dung về kinh tế, xã hội, chính sách an sinh xã hội; giáo dục tư tưởng, đạo đức, lối sống, kỹ năng sống; xây dựng nếp sống văn minh, tôn trọng kỉ cương, pháp luật; bảo vệ môi trường tự nhiên tại địa phương.

3. Tổ chức triển khai thực hiện nội dung giáo dục của địa phương cấp tiểu học

3.1. Thực hiện nội dung giáo dục địa phương

Thực hiện nội dung giáo dục địa phương theo hướng dẫn tại Công văn số 3536/BGDDT-GDTH ngày 19/8/2019, Công văn số 3036/BGDDT-GDTH ngày 20/7/2021 của Bộ GDĐT. Trong đó, các cơ sở giáo dục tiểu học cần lưu ý:

- Xây dựng kế hoạch và tổ chức triển khai nội dung giáo dục địa phương tích hợp, lồng ghép trong kế hoạch giáo dục nhà trường theo hướng dẫn tại Công văn số 2345/BGDDT-GDTH ngày 6/7/2021 với hình thức linh hoạt, phù hợp với điều kiện và hoàn cảnh cụ thể của nhà trường, địa phương, đảm bảo mục tiêu và chất lượng giáo dục. Việc lồng ghép, tích hợp nội dung giáo dục của địa phương vào chương trình các môn học, hoạt động trải nghiệm phải phù hợp với đặc điểm tâm lí, trình độ phát triển nhận thức của học sinh theo từng khối lớp, đảm bảo mục tiêu, yêu cầu cần đạt của các môn học, hoạt động giáo dục theo quy định, không gây áp lực, quá tải cho học sinh.

- Nghiên cứu, sưu tầm, cập nhật tư liệu của địa phương (huyện, thị xã, thành phố; xã, phường, thị trấn...), lựa chọn nội dung phù hợp để tích hợp trong các hoạt động trải nghiệm (Chào cờ, sinh hoạt lớp và các tiết Hoạt động trải nghiệm) và dạy học các môn học theo hướng tăng cường rèn luyện cho học sinh vận dụng kiến thức vào giải quyết một số vấn đề thực tiễn tại địa phương, góp phần hình thành và phát triển phẩm chất chủ yếu, năng lực cốt lõi của học sinh tiểu học (tham khảo phụ lục đính kèm).

- Lựa chọn chủ đề, nội dung phù hợp để xây dựng các hoạt động giáo dục tập thể, kết hợp học tập trên lớp với hoạt động trải nghiệm, thực hành, tham quan

thực tế, suy tầm tư liệu, thực hiện dự án, hoạt động phục vụ cộng đồng, hoạt động tình nguyện,... nhằm gắn lí thuyết với thực tiễn, tạo hứng thú học tập cho học sinh; nâng cao hiểu biết về thời sự, văn hóa, lịch sử, kinh tế xã hội, giúp học sinh phát huy năng lực đã đạt được trong chương trình các môn học, hoạt động giáo dục vào thực tiễn địa phương.

3.2. Sử dụng Tài liệu giáo dục địa phương cấp tiểu học

a) Tài liệu giáo dục địa phương lớp 1 tỉnh Hải Dương được Ủy ban nhân dân tỉnh thẩm định và Bộ GDĐT phê duyệt theo Quyết định số 2694/QĐ-BGDĐT ngày 27/8/2021.

- Cuốn Tài liệu giáo dục địa phương lớp 1 được xây dựng theo hướng mở, gồm có 06 chủ đề, mỗi chủ đề gồm 04 hoạt động: Khởi động kết nối; Khám phá; Luyện tập thực hành và Vận dụng, mở rộng. Tài liệu sử dụng dạy tích hợp trong các tiết Hoạt động trải nghiệm và các môn học liên quan. Thời lượng tích hợp cho mỗi chủ đề trung bình là 40 phút, có thể thực hiện tích hợp toàn phần (trong 02 tiết hoạt động trải nghiệm) hoặc tích hợp từng phần cho phù hợp. Giáo viên tổ chức cho học sinh tham gia vào các hoạt động đó để tìm hiểu về mảnh đất và con người nơi mình đang sinh sống; cảm nhận được vẻ đẹp của quê hương; yêu, tự hào về quê hương của mình; từ đó có những việc làm thiết thực, phù hợp để xây dựng nếp sống văn minh, tôn trọng kỷ cương, pháp luật; bảo vệ môi trường sống... góp phần xây dựng quê hương thêm tươi đẹp, phát triển bền vững.

- Các cơ sở giáo dục tiểu học tổ chức tập huấn, hướng dẫn, hỗ trợ giáo viên, triển khai thực hiện nội dung giáo dục địa phương. Tổ chuyên môn trao đổi, bàn bạc, thống nhất nội dung tích hợp toàn phần hay từng phần của các chủ đề trong Tài liệu Giáo dục địa phương một cách linh hoạt, đảm bảo tính vừa sức, phù hợp với điều kiện của nhà trường; phù hợp khả năng của giáo viên và năng lực học tập của học sinh, tránh vận dụng máy móc, gây áp lực cho học sinh.

- Tài liệu giáo dục địa phương lớp 1 được sử dụng trong các cơ sở giáo dục tiểu học trên địa bàn tỉnh Hải Dương. Các cơ sở giáo dục cần trang bị đầy đủ tài liệu vào thư viện nhà trường cho giáo viên sử dụng; đồng thời làm tốt công tác tuyên truyền đến cha mẹ học sinh để đảm bảo 100% học sinh có tài liệu học tập.

b) Sử dụng Tài liệu giáo dục địa phương tỉnh Hải Dương đối với các khối lớp 2, 3, 4, 5

Trong các năm học tiếp theo, Sở GDĐT Hải Dương tiếp tục biên soạn Tài liệu giáo dục địa phương đối với các khối lớp 2, 3, 4, 5, trình UBND tỉnh thẩm định và Bộ GDĐT phê duyệt. Khi triển khai nội dung giáo dục địa phương đối với

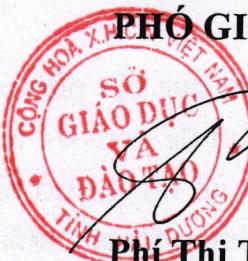
các khối lớp 2, 3, 4, 5 các cơ sở giáo dục tiểu học thực hiện theo các hướng dẫn tại Công văn này.

Sở GD&ĐT đề nghị các phòng GD&ĐT triển khai nghiêm túc những nội dung được hướng dẫn tại Công văn này; báo cáo những vướng mắc trong quá trình thực hiện, hàng năm báo cáo việc triển khai thực hiện nội dung giáo dục của địa phương (khi kết thúc năm học) về Sở GD&ĐT (qua Phòng Giáo dục Tiểu học) để theo dõi, chỉ đạo thực hiện và có biện pháp giải quyết kịp thời./. *Phí Thị Thùy Vân*

Nơi nhận:

- Như trên (để thực hiện);
 - Bộ GD&ĐT (để báo cáo);
 - UBND tỉnh (để báo cáo);
 - Lãnh đạo Sở (để báo cáo);
 - Website Sở GD&ĐT;
 - Lưu: VT, GDTH.
- (Chữ ký)*

KT.GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC

Phí Thị Thùy Vân

PHỤ LỤC

(Kèm theo Công văn số 3036/BGDDT-GDTH ngày 20/7/2021 về việc tăng cường chỉ đạo thực hiện nội dung giáo dục của địa phương cấp Tiểu học)

1. BIÊN SOẠN TÀI LIỆU GIÁO DỤC ĐỊA PHƯƠNG

- Xây dựng khung nội dung giáo dục địa phương: Khung nội dung được xây dựng để định hướng, xác định các nội dung tổng thể cho từng cấp học, lớp học; làm căn cứ biên soạn tài liệu đảm bảo tính chính thể, sự phát triển liên tục, tránh trùng lặp, nhất quán từ lớp dưới lên lớp trên và thống nhất với các cấp học khác; khi xây dựng khung nội dung cần dựa vào các căn cứ pháp lý như Chương trình giáo dục phổ thông tổng thể, Chương trình Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp và Chương trình môn học được ban hành kèm theo Thông tư số 32/2018/TT-BGDDT ngày 26/12/2018 (Chương trình giáo dục phổ thông 2018), Thông tư số 33/2020/TT-BGDDT ngày 15/9/2020 và Công văn số 3536/BGDDT-GDTH ngày 19/8/2019 về việc biên soạn, thẩm định nội dung giáo dục địa phương cấp Tiểu học trong Chương trình giáo dục phổ thông 2018,...

- Xây dựng đề cương tài liệu giáo dục địa phương cấp Tiểu học: đề cương tài liệu được xây dựng để xác định các chủ đề học tập cho từng khối lớp gồm các thành phần như mạch kiến thức, yêu cầu cần đạt; khi xây dựng cần bám sát chương trình các môn học và Hoạt động trải nghiệm để phù hợp với các đặc điểm tâm lí, trình độ phát triển nhận thức của học sinh theo từng khối lớp; định hướng phương pháp và hình thức tích hợp vào các môn học, hoạt động giáo dục linh hoạt không gây quá tải cho học sinh khi thực hiện.

- Xây dựng các chủ đề minh họa, biên soạn và tổ chức dạy thực nghiệm: xây dựng chủ đề minh họa và tổ chức dạy thực nghiệm để kiểm nghiệm, đánh giá tính khả thi, mức độ đáp ứng yêu cầu cần đạt của các chủ đề từ đó có cơ sở chỉnh sửa và hoàn thiện tài liệu; khi thực hiện cần lựa chọn một số chủ đề để tổ chức dạy thực nghiệm, bảo đảm tính đại diện về dạng bài và các mạch nội dung kiến thức theo yêu cầu của chương trình; việc đánh giá dạy thực nghiệm phải xem xét sự phù hợp của các câu hỏi, câu lệnh, nhiệm vụ học tập của học sinh giúp giáo viên tổ chức cho học sinh khai thác hiệu quả nội dung, hình ảnh, ngữ liệu trong tài liệu đáp ứng mục tiêu, yêu cầu cần đạt, sự phù hợp của nội dung, hình ảnh, ngữ liệu và cấu trúc của các chủ đề với thời lượng, phương pháp, hình thức tổ chức dạy học và khả năng học tập của học sinh.

- Thẩm định tài liệu và lập hồ sơ trình Bộ GDĐT phê duyệt tài liệu: thực hiện theo Thông tư số 33/2020/TT-BGDDT ngày 15/9/2020 quy định việc thẩm định tài liệu giáo dục địa phương.

- Trong quá trình tổ chức thực hiện tham khảo một số chủ đề dưới đây để xây dựng khung nội dung, đề cương tài liệu và tổ chức biên soạn tài liệu

phù hợp với điều kiện của địa phương, đối tượng học sinh của từng khối lớp trong cấp Tiểu học.

Chủ đề/ mạch kiến thức	Yêu cầu cần đạt
Quê hương em	<ul style="list-style-type: none"> - Nêu được một số nét khái quát về vị trí địa lí, đặc điểm tự nhiên của địa phương. - Nêu được một số hoạt động của người dân ở địa phương. - Nêu được tên và vai trò của một số công trình công cộng ở địa phương. - Giới thiệu được những nét cơ bản về cảnh quan thiên nhiên, con người, sản vật, một số hoạt động sản xuất... ở địa phương. - Có ý thức bảo vệ môi trường ở địa phương. - Bày tỏ được tình cảm, sự gắn bó của bản thân với địa phương.
Danh lam quê em	<ul style="list-style-type: none"> - Nêu được tên, vị trí của một số danh lam thắng cảnh/cảnh đẹp tiêu biểu của địa phương. - Nhận biết được một số danh lam thắng cảnh/cảnh đẹp của địa phương qua hình ảnh/video... - Nêu được cảm nhận của bản thân đối với danh lam thắng cảnh/cảnh đẹp đó. - Giới thiệu được về danh lam thắng cảnh/cảnh đẹp của địa phương bằng các hình thức khác nhau phù hợp với lứa tuổi. - Nhận biết và thực hiện được những việc làm phù hợp để bảo vệ môi trường danh lam thắng cảnh/cảnh đẹp đó.
Nghề/làng nghề truyền thống	<ul style="list-style-type: none"> - Nêu được tên, vị trí, khái quát lịch sử một số làng nghề truyền thống của địa phương. - Nêu/mô tả được các bước chính để làm ra sản phẩm của nghề/làng nghề truyền thống của địa phương. - Kể tên một số sản phẩm của nghề/làng nghề truyền thống của địa phương. - Trình bày được ở mức độ đơn giản vai trò của nghề/làng nghề truyền thống và các sản phẩm của nghề/làng nghề truyền thống và các sản phẩm của nghề/làng nghề truyền thống đó có ảnh hưởng tích cực đến việc phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội của địa phương. - Trải nghiệm và giới thiệu được làng nghề truyền thống của địa

	<p>phương.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Có ý thức bảo vệ và phát triển làng nghề truyền thống cũng như môi trường làng nghề bằng những việc làm phù hợp với lứa tuổi.
Phong tục tập quán	<ul style="list-style-type: none"> - Biết được tên nhà ở, trang phục, món ăn, nghi lễ,...truyền thống của một số dân tộc ở địa phương. - Nhận biết được nhà ở, trang phục, món ăn, nghi lễ...truyền thống của một số dân tộc ở địa phương qua hình ảnh, video... - Mô tả/giới thiệu được về nhà ở, trang phục, món ăn, nghi lễ,...truyền thống của một số dân tộc ở địa phương bằng những hình thức khác nhau phù hợp với lứa tuổi. - Có ý thức giữ gìn một số phong tục tập quán tốt đẹp của dân tộc mình và các dân tộc khác.
Các loại hình nghệ thuật truyền thống	<ul style="list-style-type: none"> - Kể được tên một số loại hình nghệ thuật truyền thống ở địa phương. - Nhận biết được một số loại hình nghệ thuật truyền thống của địa phương qua hình ảnh, video. - Nêu được những nét khái quát về nguồn gốc, nội dung, giá trị của một số loại hình nghệ thuật truyền thống của địa phương. - Mô phỏng, thực hành ở mức độ đơn giản một loại nghệ thuật tiêu biểu của địa phương phù hợp với lứa tuổi. - Trân trọng, giữ gìn nét đẹp nghệ thuật truyền thống của địa phương.
Lễ hội truyền thống	<ul style="list-style-type: none"> - Nêu được tên, địa điểm diễn ra một số lễ hội truyền thống của địa phương. - Nêu được/ mô tả được một số hoạt động chính diễn ra trong lễ hội; mục đích, ý nghĩa của lễ hội. - Giới thiệu và bước đầu quảng bá được về các lễ hội truyền thống của địa phương. - Thực hiện được một số việc làm cụ thể phù hợp với lứa tuổi để bảo đảm an toàn, văn minh và bảo vệ môi trường nơi diễn ra lễ hội.
Trò chơi dân gian	<ul style="list-style-type: none"> - Kể tên một số trò chơi dân gian tiêu biểu của địa phương - Giới thiệu được luật (cách) chơi của một số trò chơi dân gian

	<ul style="list-style-type: none"> - tiêu biểu của địa phương; - Thực hành chơi các trò chơi; - Có ý thức đảm bảo an toàn khi chơi trò chơi; giữ gìn, bảo tồn trò chơi dân gian của địa phương.
Di tích lịch sử - văn hóa	<ul style="list-style-type: none"> - Giới thiệu khái quát được về lịch sử hình thành, đặc điểm, vai trò của di tích lịch sử - văn hóa. - Thực hiện những việc làm phù hợp với lứa tuổi để bảo vệ di tích lịch sử - văn hóa.
Một số nhân vật tiêu biểu/ Danh nhân	<ul style="list-style-type: none"> - Kể tên một số danh nhân hoặc nhân vật tiêu biểu ở địa phương. - Trình bày được những nét khái quát về danh nhân hoặc nhân vật tiêu biểu ở địa phương (năm sinh, năm mất, đóng góp chính...). - Trân trọng những đóng góp của thế hệ trước, học tập những đức tính tốt đẹp; kế thừa, phát huy truyền thống qua các việc làm phù hợp với lứa tuổi.